

СЕКЦІЯ 5
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ
УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
СИСТЕМАМИ

Андрій Боршуляк

студент 1 курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник: **Цвігун І.А.**

д.е.н., доцент, завідувач кафедри інформаційних технологій

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

АВТОМАТИЗОВАНЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ ЛІКАРЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ КЛІНІКИ ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН

В останні роки в містах України спостерігається різке збільшення кількості дрібних тварин, які утримуються в житлових приміщеннях. Ветеринарне обслуговування більшості таких тварин має епізодичний характер. Це не дозволяє вести належний ветеринарний облік дрібних домашніх тварин і планувати проведення відповідних профілактичних заходів. Реалізація належного рівня обліку і ветеринарного обслуговування домашніх тварин в сучасних умовах є можливою при впровадженні комп'ютерної інформаційної системи, структура та функції якої забезпечують вирішення певної сукупності інформаційних завдань.

Одним з можливих варіантів такої системи є так зване "автоматизоване робоче місце" (надалі АРМ), яка розроблена нами шляхом вдосконалення запропонованої раніше системи обліку ветеринарно-санітарних заходів з дрібними тваринами.

Програмна частина системи і база даних розроблені засобами СУБД Access пакета прикладних програм Microsoft Office. Практично реалізований варіант

бази даних системи призначений для роботи з собаками. Весь комплекс робіт системи з базою даних функціонально можна розділити на такі блоки: введення даних, перегляд і редагування даних, пошук інформації, ведення довідників, друк інформації.

Доступ до кожного блоку здійснюється з головного меню системи, а управління роботою кожного блоку здійснюється сукупністю меню нижчих рівнів. Після пуску системи на екрані з'являється головне меню, за допомогою якого можна отримати доступ до потрібного блоку системи. Перед введенням основної інформації необхідно заповнити таблиці довідників, що реалізується в блоці ВЕДЕННЯ ДОВІДНИКІВ, вхід в який здійснюється шляхом вибору пункту головного меню Довідники. Після цього за допомогою ієрархічної системи меню слід вибрати потрібний режим роботи з довідниками: введення нових кодів, редагування довідників, повернення в головне меню.

Досить зручним є створення графіку роботи ветеринарних лікарів з записом дати прийому, прізвищем клієнта та маніпуляціями, які необхідно провести (рис.1).

Кабинет 1				Кабинет 2				Кабинет 3			
Время	Пациент	Доктор	Обследование	Время	Пациент	Доктор	Обследование	Время	Пациент	Доктор	Обследование
8:00				8:00				8:00	Леуш В.Г.	Амарченко Б.М.	Елестография-печники
8:05				8:05				8:05			
8:10				8:10				8:10			
8:15				8:15				8:15			
8:20				8:20				8:20			
8:25				8:25				8:25			
8:30				8:30				8:30	Луцко М.К.	Амарченко Б.М.	Елестография-печники
8:35				8:35				8:35			
8:40				8:40				8:40			
8:45	Калмикова Г.В.	Аленко В.О.	Вагітність 1-ий триместр	8:45				8:45			
8:50				8:50				8:50			
8:55				8:55				8:55			
9:00	Ломакіна Л.С.	Аленко В.О.	Органи малого тазу жінки	9:00	Мацталір В.Т.	Азіщенко Н.М.	Органи малого тазу жінки	9:00	Лукомор В.Л.	Амарченко Б.М.	Щитовидна залоза
9:05				9:05				9:05			
9:10				9:10				9:10			
9:15	Ломакіна Л.С.	Аленко В.О.	Молочні залози	9:15	Лукомор В.Л.	Азіщенко Н.М.	Органи малого тазу жінки	9:15	Литовченко Б.Р.	Амарченко Б.М.	Черевна порожнина та н
9:20				9:20				9:20			
9:25				9:25				9:25			
9:30	Казонова І.В.	Аленко В.О.	Органи малого тазу жінки	9:30	Хараськіна Н.В.	Азіщенко Н.М.	Органи малого тазу жінки	9:30	Литовченко Б.Р.	Амарченко Б.М.	Щитовидка діти
9:35				9:35				9:35			
9:40				9:40				9:40			
9:45	Казонова І.В.	Аленко В.О.	Молочні залози	9:45	Марич Л.С.	Азіщенко Н.М.	Органи малого тазу жінки	9:45	Кічман О.В.	Амарченко Б.М.	Нирки
9:50				9:50				9:50			
9:55				9:55				9:55			
10:00	Мерчельза М.О.	Аленко В.О.	Органи малого тазу жінки	10:00				10:00	Казонова І.В.	Амарченко Б.М.	Щитовидна залоза
10:05				10:05				10:05			
10:10				10:10				10:10			
10:15				10:15	Мазурик О.С.	Азіщенко Н.М.	Органи малого тазу жінки	10:15	Мовченко Б.П.	Амарченко Б.М.	Черевна порожнина та н
10:20				10:20				10:20			
10:25				10:25				10:25			
10:30				10:30				10:30	Марчук О.С.	Амарченко Б.М.	Нирки
10:35				10:35				10:35			
10:40				10:40				10:40			
10:45				10:45	Лісовська А.Г.	Азіщенко Н.М.	Органи малого тазу жінки	10:45	Лентях Х.Д.	Амарченко Б.М.	Черевна порожнина та н

Время: 9:30 Пациент: Караськіна Н.В. Обследование: Органи малого тазу жінки не пришел

Рис.1. Графік прийому ветеринарних лікарів у клініці в автоматизованому режимі

У режимах Введення нових кодів і Редагування довідників користувач отримує доступ до відповідних довідкових таблицях за допомогою пунктів меню: порода, хвороба, щеплення, діагностичне дослідження, результат дослідження, ветеринарно-санітарна обробка, наслідок захворювання, препарати, вакцини.

Блок ВВЕДЕННЯ ДАНИХ призначений для введення первинної інформації про тварин, які надходять на облік в систему, про господарів тварин, для ведення обліку виконаних ветеринарно-санітарних обробок тварин, проведених діагностичних досліджень, виконаних щеплення, обліку захворювань тварин, розрахунку дози препарату, обчислення добових раціонів годування собак з урахуванням їх віку, статі, фізіологічного стану (рис.2).

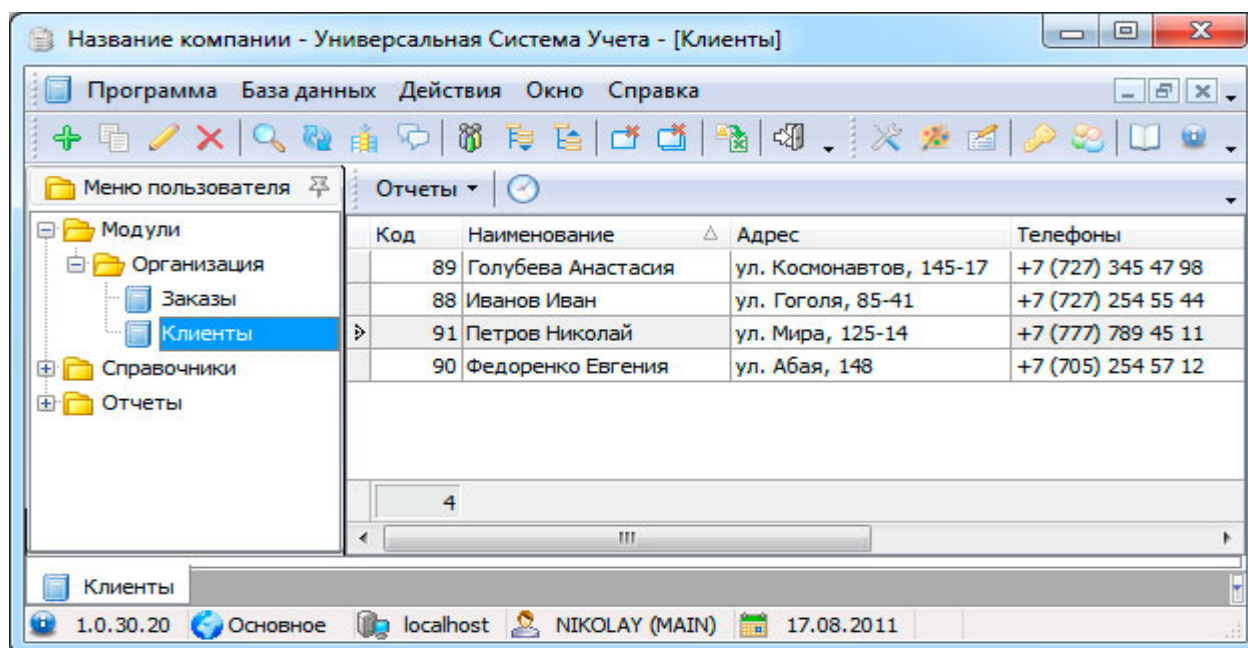

Рис.2. Облік клієнтів та тварин у ветеринарній клініці

У блоці ПЕРЕГЛЯД І РЕДАГУВАННЯ ДАНИХ користувач має можливість переглянути введену інформацію і, при потребі, відредагувати її або стерти ту, яка стала неактуальною. У блоці ПОШУК ІНФОРМАЦІЇ за допомогою ієрархічної системи меню можна здійснювати пошук інформації за такими напрямками: пошук тварин, пошук господарів (власників) тварин.

Також в блоці ПОШУК ІНФОРМАЦІЇ є доступ до підсистеми управління профілактичними заходами. Ця підсистема передбачає отримання даних про вигляді і датою щорічних обов'язкових профілактичних заходів для тварин: дегельмінтизацію та вакцинацію.

Інформаційною основою підсистеми є база даних АРМ лікаря ветеринарної медицини про тварин у віці від 1 року. У блоці ДРУК ІНФОРМАЦІЇ користувач має можливість вивести на друк потрібну йому інформацію про тварин, які є на обліку в даній системі, а саме: реєстраційну картку тварини, список тварин заданої породи, звіт про захворювання тварини, перелік виконаних діагностичних досліджень, перелік проведених ветеринарно-санітарних обробок, перелік виконаних щеплень. Маючи базу даних, в якій зберігається інформація ветеринарного характеру про велику кількість тварин протягом багатьох років, є можливість всебічного аналізу такої інформації.

На даний час йде робота над створенням такої підсистеми аналізу. Є можливість аналізу, наприклад: - захворюваності тварин на відповідні хвороби для заданих років; - виникнення хвороб для різних порід тварин; - періодичність виникнення тих чи інших хвороб в різні роки або різні місяці року; - ефективність використання лікарських засобів при лікуванні тварин і т.д.

Таким чином, запропонована інформаційна система "Автоматизоване робоче місце лікаря ветеринарної медицини клініки дрібних домашніх тварин" дозволяє вирішувати основні інформаційні завдання, які зустрічаються при роботі лікаря ветеринарної медицини з дрібними тваринами. Дана система є відкритою і дозволяє здійснювати її подальше вдосконалення шляхом доповнення новими блоками.

Список використаних джерел

1. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології. Посіб. За ред. О.І. Пушкаря. Київ: Видавничий центр "Академія", 2001. 696 с.

2. Електронні таблиці Microsoft Excel: Методичні вказівки до лабораторних робіт Укл.: В.С. Сікора, І.В. Юрченко. Чернівці: Рута, 2002. 48 с.
3. Руденко В.Д. та ін. Базовий курс інформатики; за заг. ред. В.Ю.Бикова: Київ: Вид. група ВНУ. Кн. 1: Основи інформатики, 2005. 320 с.
4. Руденко В.Д. та ін. Базовий курс інформатики; за заг. ред. В.Ю.Бикова. Київ: Вид. група ВНУ. Кн. 2: Інформаційні технології, 2006. 368 с.